

mosaic

Veïns de Romania

Apunts sobre els homes i dones de la
comunitat romanesa que viuen a
Esparreguera i a Catalunya

**Qui
són?**

**D'on
venen?**

**De què
treballen?**

**És cert
que...?**

?

?

Els veïns de Romania a Esparreguera

Presentació

El col·lectiu de nacionalitat romanesa és el segon grup nacional més nombrós de persones estrangeres a Esparreguera, amb un total de 269 empadronats.

Dades sociodemogràfiques

És una comunitat jove, amb una mitjana d'edat de 32 anys.

És una migració familiar, amb poca visibilitat social, que ha escollit Esparreguera per la qualitat de vida que no troben a l'àmbit metropolità.

La població romanesa d'Esparreguera procedeix principalment de la regió de Transsilvània, té una formació tècnica i educativa per sobre de la mitjana de les persones estrangeres. En el mercat laboral es distribueix en tots els sectors productius, amb major incidència en el de serveis.

El país d'origen

Romania és membre de la Unió Europea des de 2007, té al voltant de 22 milions d'habitants i una superfície 7,5 vegades la de Catalunya. És una república que es distribueix administrativament en 41 districtes i el municipi de Bucarest, que n'és la capital.

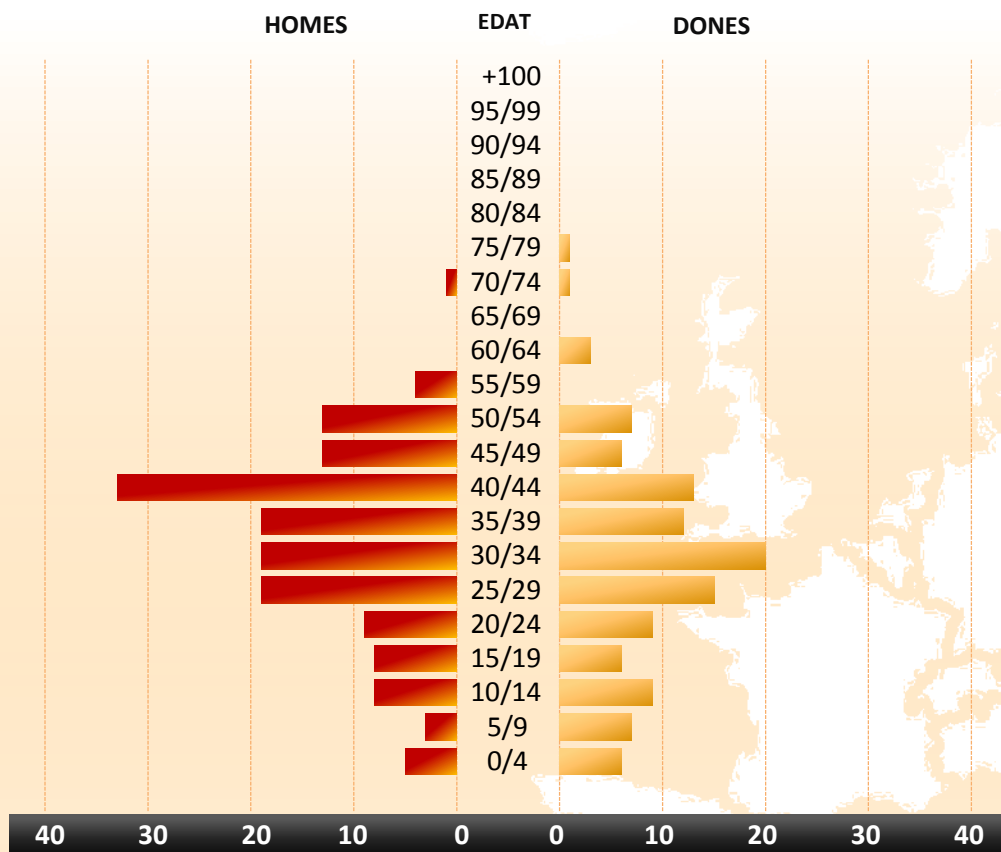
La població urbana és del voltant de 55% i la densitat de població és de 93,7 hab/km² (a Catalunya és de 231). L'any 2011 Romania era a la posició 50 de l'IDH (Índex de Desenvolupament Humà) dels 192 estats membres de l'ONU. Catalunya n'ocupava el lloc 23è.

És un estat sense religió oficial, però el 87% de la població es declara seguidora de l'Església ortodoxa. La llengua oficial del país és el romanès, que, com el català, pertany al grup de les llengües romàniques, tot i que hi ha dues minories lingüístiques; la magiar i la romaní. L'ensenyament obligatori abasta un període de 10 anys amb un ritme d'aprenentatge força exigent que requereix d'un treball intens fora del centre educatiu.

Ajuntament
d'Esparreguera
Regidoria de Nous Catalans

Població romanesa a Esparreguera

Població romanesa a Esparreguera

Persones empadronades a 31 de desembre de 2012

• Població total a Esparreguera:

22.069 persones empadronades

• Població romanesa a Esparreguera:

269 persones empadronades

1,22% de la població total

13,98% de la població estrangera

• Tram d'edat majoritari:

Entre 30 a 44 anys (43%). Mitjana d'edat: 32,4

• Índex de masculinitat:

1,34 (per cada 100 dones hi ha 134 homes)

• Població romanesa de més de 65 anys:

1 home i 2 dones

• Població romanesa en edat d'escolarització obligatòria:

Primària: 5 nens i 12 nenes

Secundària: 11 nois i 4 noies

• Nivell de formació de la població romanesa:

(A 1 de juliol 2012)

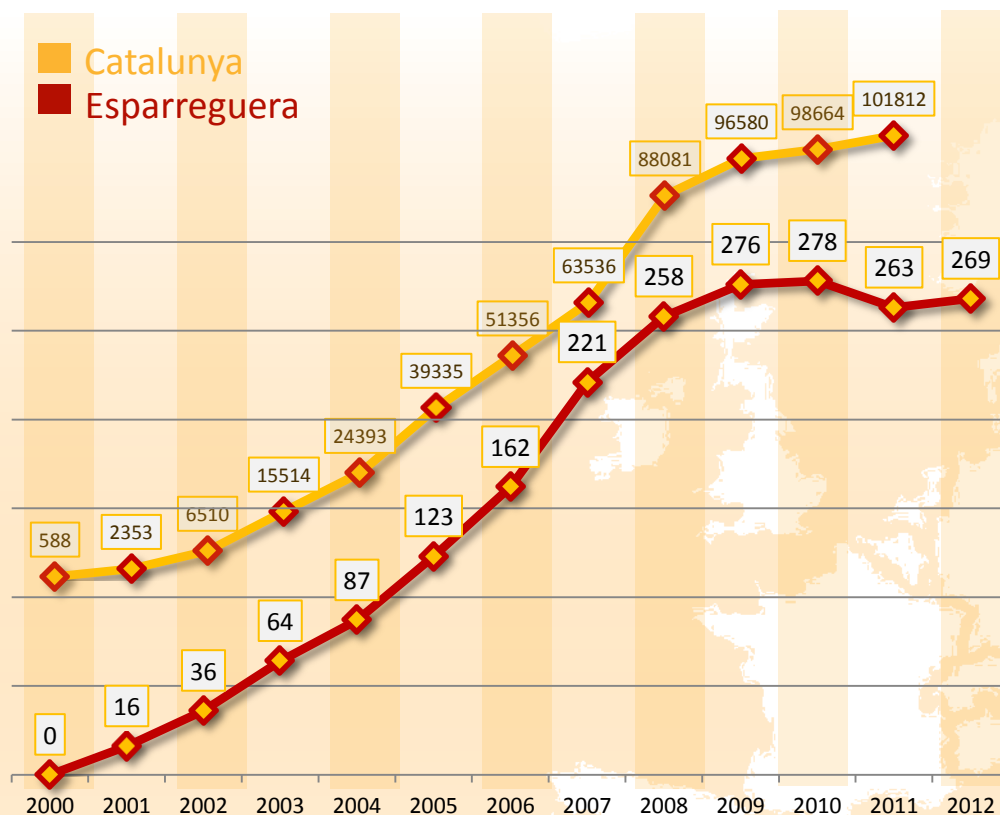
Formació universitària: 22 (10% dels adults)

Batxillerat: 106 (48,6% dels adults)

Ajuntament
d'Esparreguera
Regidoria de Nous Catalans

Evolució quantitativa de la població romanesa

Creixement a partir de l'adhesió de Romania a la UE

Romania ha esdevingut a partir de la seva democratització (1990) un país d'emigració. Es calcula que resideixen fora del país 2,5 milions d'habitants (10% de la població).

La immigració de persones de nacionalitat romanesa a Catalunya és una realitat que s'ha produït en molt poc temps, especialment a partir de l'adhesió de Romania al Tractat de la Unió Europea, que en va permetre la regularització administrativa, tot i que des de 2002 els ciutadans romanesos podien viatjar per la UE sense visat per un període de 3 mesos.

Romania és membre de la UE des de l'1 de gener de 2007 tot i que es mantenen certes restriccions pel que fa a la lliure circulació de persones (Acord d'Schengen) i fins al 2014 no està prevista la seva incorporació a la zona euro.

Actualment és la segona comunitat estrangera més nombrosa a Esparraguera i a Catalunya, i la primera a l'Estat espanyol.

Ajuntament
d'Esparraguera
Regidoria de Nous Catalans

Observatori de Ciutadania i Immigració a Esparreguera

La **República** de Romania es divideix administrativament en **41 districtes** (*județe*) i la ciutat de **Bucarest**, que n'és la capital.

- **Població urbana:** 55,07%
- **Densitat de població:** 93,7 hab./km²
- **Posició IDH mundial:** 50
- **Esperança de vida en néixer:** 73,5 anys
- **Taxa d'analfabetisme:** 6%
- **Taxa de fecunditat:** 1,3%
- **Taxa d'atur:** 7,8% (2009)
- **Salari mitjà:** 445 € (2010)
- **Moneda:** Leu (1 leu = 0,22 €)
- **Grups ètnics:** romanesos (89,5%), magiars (6,6%) i gitanos (2,5%). Algunes fonts la situen en el 10%)
- **Idioma:** romanès (oficial), hongarès i romaní.
- **Religió:** ortodoxa (86,8%), catòlica (4,7%) i petits grups de protestants i jueus.

 Ajuntament
d'Esparreguera
Regidoria de Nous Catalans

La diversitat cultural, ètnica i religiosa a Romania

La cultura romanesa s'ha configurat com a punt de trobada dels àmbits geogràfics de l'Europa central, l'Europa de l'est i la península dels Balcans. La seva identitat s'ha format amb els substrats dels dacis i els romans, i les successives invasions d'eslaus, grecs i otomans. En els dos darrers segles la influència occidental, particularment alemanya i francesa, i de la Unió Soviètica en darrer terme, han acabat de configurar la seva identitat diversa.

Romania té al voltant de 22 milions d'habitants. La població de cultura romanesa en representa un 89,5% i les minories més nombroses del país són la magiar (hongaresa) amb un 6,6% i la romaní amb un 2,5%, tot i que algunes estimacions l'arriben a situar a l'entorn del 10% de la població.

La minoria romaní de Romania és una de les més grans d'Europa. Es calcula en uns dos milions de persones (és seguida de la que viu a Hongria, amb 600.000 persones). Després del comunisme la seva situació s'ha deteriorat i presenta taxes més elevades d'atur entre els adults i d'absentisme escolar entre els infants.

Tot i que Romania és un estat sense religió oficial, el 87% de la població és seguidora de l'Església ortodoxa romanesa. També hi ha quantitats significatives de fidels catòlics (del ritus llatí i del ritus oriental), protestants, musulmans i jueus.

El fet que Romania sigui una societat multiètnica, multilingüe i notablement diversa, fa que els romanesos que emigren puguin tenir actituds de comprensió de situacions de multilingüisme com la de l'àrea lingüística catalana i, fins i tot, sentir-s'hi identificats i solidaris amb les llengües d'abast geogràfic més reduït.

El sistema educatiu de Romania

El sistema educatiu romanès s'articula a partir de la Llei Nacional d'Educació de 2011 que designa un mínim pressupostari del 6% del PIB. L'escolarització obligatòria abasta l'ensenyament primari i secundari en un període de 10 anys. El sistema es complementa amb nivells preobligatoris, de primera infància i preescolar, i postobligatoris, separats en dos itineraris, un de perfil més tècnic i un segon de més acadèmic que permet l'accés a la universitat.

L'educació obligatòria és oferta principalment per l'administració pública, tot i que hi ha una extensa xarxa privada d'institucions, que permet la permeabilitat de passar del sistema públic al privat. Romania disposa de nombroses universitats públiques de prestigi que reben alumnat estranger.

L'ensenyament a Romania evidencia diferències substancials amb relació al sistema català amb una major disciplina, uns ritmes d'aprenentatge més forts i un nivell d'exigència molt elevat tant dins com fora l'escola, ja que els alumnes han de fer un intens treball a casa com a complement a la seva tasca als centres educatius.

Les famílies romaneses, en general, responen a una lògica força competitiva que atorga una gran importància a l'educació i diposita moltes expectatives en els centres educatius. Pot semblar que mostren una actitud passiva vers a les relacions amb l'escola, motivada per les llargues jornades laborals i per les diferències dels sistemes educatius, que fa que tinguin la percepció que el nivell d'exigència és més baix en el model català.

Les llengües a Romania

El romanès és la llengua oficial de Romania i de la República de Moldàvia, amb uns 24 milions de parlants.

El romanès i el català pertanyen al grup de les llengües romàniques, de la família indoeuropea. Tenen semblances força perceptibles que permeten els parlants d'una de les dues l'adquisició ràpida d'elements bàsics de l'altra, encara que presenten divergències notables per la incorporació al vocabulari romanès de mots provinents de l'hongarès, el turc, les llengües eslaves i el grec, que no han arribat a influir en la llengua catalana.

El romanès ha conegut tradicionalment dos alfabet: el ciríl·lic, propi actualment del rus i d'altres llengües eslaves, i el llatí, oficial a Romania des de 1860, en què va substituir el ciríl·lic. Per a escriure el romanès amb l'alfabet llatí, a més de dígrafs i combinacions de lletres, s'utilitzen algunes lletres modificades.

A Romania, a banda del romanès hi destaquen dues minories lingüístiques: la magiar (hongaresa), amb 1,4 milions de parlants, i la romaní, de la qual les dades divergeixen sobre el nombre de parlants.

L'anglès és la primera llengua estrangera que s'estudia a les escoles, cosa que influeix notablement en el nombre d'anglicismes que s'incorporen a la llengua romanesa.

Tòpics i estereotips dels residents de Romania

Des de Catalunya, l'imaginari associa Romania amb una tradició cinematogràfica de vampirs sense cap més vincle amb la realitat que haver estat ambientades als castells de la regió de Transsilvània.

A banda de l'apunt anecdòtic, aquesta comunitat arrossega diversos estigmes menys innocus que distorsionen la seva integració en la societat catalana. S'acostuma a carregar sobre la comunitat romanesa comportaments marginals que no reflecteixen pas la realitat de la majoria de la població immigrant de Romania.

És habitual que se'ls vinculi amb la mendicitat o amb petits furts per mitjà de persones d'ètnia gitana. A Romania la mendicitat és poc present, i la comunitat *rom* (ètnia gitana romanesa) en aquest país representa un 2,5 % de la població segons l'informe 6/2012 del Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación (10% segons altres fonts), essent un col·lectiu històricament marginat. La seva alta visibilitat per la conservació d'algunes tradicions i una forta estructura comunitària facilita que s'associï un petit percentatge de població amb tota una comunitat.

Una altra concepció errònia és la vinculació de la comunitat romanesa amb determinades formes de delinqüència violenta i especialitzada que, per la seva gravetat, fa que siguin destacades pels mitjans de comunicació. A Catalunya l'any 2011, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, hi havia 10.513 persones empresonades, de les quals només unes 226 eren romaneses, cosa que representa el 2,1% de tota la població reclusa i el 0,2% de la població romanesa de Catalunya.

Ajuntament
d'Esparreguera
Regidoria de Nous Catalans

El dossier de Romania va ser publicat a l'Observatori de Ciutadania i Immigració d'Esparreguera de juliol de 2012. Les dades han estat actualitzades a 31/12/2012.

La informació que conté ha estat obtinguda de:

- Padró Municipal d'Habitants d'Esparreguera. Dades provisionals a 31/12/2012
- IDESCAT. Institut d'Estadística de Catalunya
- Butlletí de la Secretaria per a la Immigració. Núm.3, novembre 2009
- www.edu.ro Ministeri d'educació del govern de Romania
- Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación. Informe 6/2012 de gener de 2012.
- Barceló i Taberner, M., & Serra i Casals, E. (2010).
Aproximació a la llengua romanesa i al seu context sociocultural.
- Lamuela, X (2005). Estudi comparatiu de la gramàtica del català i el romanès.
- Fundació Jaume Bofill (2007). Els sistemes educatius als països d'origen de l'alumnat immigrant.

www.esparreguera.cat/nouscatalans
immigracio@esparreguera.cat